

Politechnika Wrocławska

Wydział Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów

PAMSI

Sprawozdanie nr 3

Implementacja algorytmu MiniMax z alfa-beta cięciami w grze kółko i krzyżyk

Prowadzący: dr hab. inż. Andrzej Rusiecki

> Wykonał: Jakub Kusz

Spis treści

1	Cel ćwiczenia	2
2		2
	2.1 MiniMax	
	2.1.1 Zasada działania	2
	2.2 Alfa-beta cięcia	3
3	Implementacja	3
	3.1 Ocena pozycji	3
	3.2 MiniMax z alfa-beta cięciami	
	3.3 Ustalenie współrzędnych najlepszego posunięcia	6
4	Testy	7
	4.1 Poprawność działania	7
	4.2 Wydajność	7
5	Wnioski	7

1. Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia jest zaimplementowanie algorytmu MiniMax z alfa-beta cięciami w grze kółko i krzyżyk. Użytkownikowi dano możliwość wyboru poziomu trudności (głębokość algorytmu) i wielkości planszy.

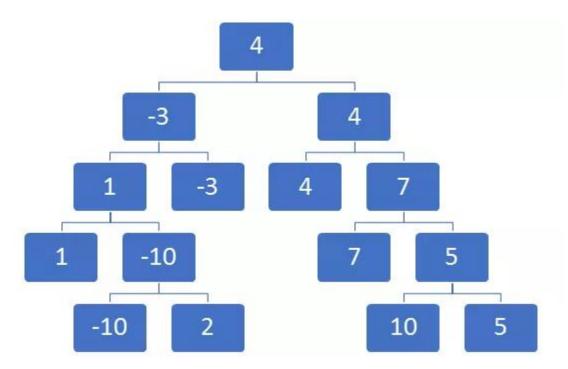
2. Wstęp

2.1. MiniMax

MinimMax jest algorytmem służącym do minimalizowania maksymalnych możliwych strat. Alternatywnie można je traktować jako maksymalizację minimalnego zysku. Wywodzi się to z teorii gry o sumie zerowej, obejmujących oba przypadki, zarówno ten, gdzie gracze wykonują ruchy naprzemiennie, jak i ten, gdzie wykonują ruchy jednocześnie. Zostało to również rozszerzone na bardziej skomplikowane gry i ogólne podejmowanie decyzji w obecności niepewności.

2.1.1. Zasada działania

Najprostszym sposobem przedstawiania zasady działania algorytmu MiniMax jest ukazanie jego pracy na przykładzie. Na rysunku 1, pokazujemy wyniki uzyskane przez gracza x w każdym momencie gry. W bazie, na pierwszym poziomie, decyzję podejmuje przeciwnik. Z tego powodu podane są scenariusze, w których gracz może stracić -10 lub wygrać 5. Na drugim poziomie zależy to od gracza x, więc zmaksymalizuje on swój zysk. Pomiędzy stratą 10 a wygraną 1 wygrasz 1. Podobnie, jeśli wygrasz 5 lub 7, wygrasz 7. Potem znowu kolej na przeciwnika, więc zostaną podane scenariusze, w których gracz x ma najgorszy wynik, -3 i 4, w zależności od przypadku. Wreszcie, pomiędzy przegraną 3 a wygraną 4, gracz x podejmie decyzję, która pozwoli temu drugiemu.

Rysunek 1: Drzewo przeszukiwań

2.2. Alfa-beta cięcia

Korzyść płynąca z algorytmu alfa-beta leży w fakcie, że niektóre gałęzie drzewa przeszukiwania mogą zostać odcięte. Czas przeszukiwania ograniczony zostaje do przeszukania najbardziej obiecujących poddrzew, w związku z czym możemy zejść głębiej w tym samym czasie. Tak samo jak klasyczny minmax, algorytm należy do algorytmów wykorzystujących metody podziału i ograniczeń. Współczynnik rozgałęzienia jest dwukrotnie mniejszy niż w klasycznym MiniMax. Algorytm staje się wydajniejszy, gdy węzły rozwiązywane są układane w porządku optymalnym lub jemu bliskim.

3. Implementacja

Z powodu ograniczeń związanych ze sprzętem nie jesteśmy w stanie rozwinąć całego drzewa od początku do końca, wiec algorytm MiniMax działa do określonej głębokości, na której następuje ocena pozycji za pomocą przeznaczonej do tego funkcji.Implementacja całej gry w języku C++ została umieszczona tutaj.

3.1. Ocena pozycji

Do oceny pozycji po osiągnięciu danej głębokości została napisana metoda evaluate_position(), która ocenia pozycje na podstawie ilości kółek/krzyżyków z rzędu.

```
Listing 1: evaluate position()
        void t game :: evaluate position(){
 1
            int tmp;
2
            for (int i = 0; i < number of fields; ++i)
3
                tmp = 0;
 4
                for(int j = 0; j < number_of_fields; ++j)
5
                    if (gameborad table[i][j] == 'o'){}
 6
                        tmp++;
 7
                    else if (gameborad table[i][j] == 'x'){
8
                        tmp = 0;
9
                        break:
10
11
                }
12
                if(tmp){
13
                    position rating += pow(10,tmp);
14
                }
15
            }
16
17
            for (int i = 0; i < number of fields; ++i)
18
                tmp = 0;
19
                for (int j = 0; j < \text{number of fields}; ++j)
20
                    if(gameborad table[j][i] == 'o'){
21
22
                    else if (gameborad table[j][i] == 'x')
23
                        tmp = 0;
24
                        break;
25
```

```
26
27
                 if(tmp){
28
                     position rating += pow(10,tmp);
29
30
             }
31
            tmp = 0;
32
             for(int j = 0; j < number_of_fields; ++j){}
33
                 tmp = 0;
34
                      if (gameborad\_table[j][j] == \ensuremath{'o'}) \{
35
36
                     ext{less if (gameborad\_table[j][j] == 'x')} 
37
                          tmp = 0;
38
                          break;
39
40
                      if (tmp){
41
                          position rating += pow(10,tmp);
42
43
                 }
44
45
            tmp = 0;
46
             for(int i = 0, j = number\_of\_fields - 1; i < number\_of\_fields; ++i, --j)
47
48
                      if(gameborad\_table[i][j] == 'o'){}
49
                          tmp++;
50
                     ext{less if (gameborad\_table[i][j] == 'x')} 
51
                          tmp = 0;
52
                          break;
53
54
                      if(tmp){
55
                          position rating += pow(10,tmp);
56
57
                 }
58
59
60
        }
61
62
63
```

3.2. MiniMax z alfa-beta cięciami

Metoda znajdująca najlepsze zagranie:

```
Listing 2: minimax_alpha_beta()

int t_game :: minimax_alpha_beta(who_start current_player, int depth, long int a, long int b){

this->check_win();

if (winner != who_start::draw){
```

```
if (current player == who start :: ai){
 4
                return INT32_MAX;
 5
            } else {
 6
                return INT32 MIN;
 8
9
        if (this -> is finish() || depth == 0)
10
            if (current player == who start :: ai){
11
                 this—>evaluate position();
12
                 return position rating;
13
            } else {
14
                 this—>evaluate position();
15
                 return —position rating;
16
            }
17
        }
18
      long int best score;
19
        if(current player == who start :: human){
20
            current player = who start :: ai;
21
            best score = INT64 MIN;
22
        } else {
23
            current player = who start :: human;
24
            best score = INT64 MAX;
25
        }
26
        int tmp;
27
        for (int i = 0; i < number of fields; <math>++i)
28
            for(int j = 0; j < number_of_fields; ++j){
29
                if (gameborad\_table[i][j] == '\_'){}
30
                    if(current player == who start :: ai)
31
                        gameborad table[i][j] = o;
32
                        tmp = this->minimax_alpha_beta(current_player, depth-1, a, b);
33
                        if (best score < tmp){
                            best score = tmp;
35
36
                        if(a < best\_score){
37
                            a = best score;
38
39
                        gameborad table[i][j] = ';
40
                        if (a >= b)
41
                            return best score;
42
43
                    } else {
44
                        gameborad\_table[i][j] = 'x';
45
                        tmp = this -> minimax alpha beta(current player, depth-1, a, b);
46
                        if (best score > \text{tmp})
47
                            best score = tmp;
48
49
                        if (a > best score)
50
```

```
a = best score;
51
52
                          gameborad\_table[i][j] = '\_';
53
                           if (a >= b) {
54
                               return best score;
55
56
                      }
57
                 }
58
             }
59
60
        return best score;
61
62
63
```

3.3. Ustalenie współrzędnych najlepszego posunięcia

Do wyboru współrzędnych dla najlepszego posunięcia została napisana poniższa metoda:

```
Listing 3: best ai move()
       void t game :: best ai move(int depth){
1
2
       long int best score = INT64 MIN;
3
       int tmp;
4
       int set i;
5
       int set_j;
6
       for (int i = 0; i < \text{number of fields}; ++i)
            for (int j = 0; j < \text{number of fields}; ++j)
8
                if(gameborad\_table[i][j] == '_'){
9
                    gameborad_table[i][j] = 'o';
10
                    tmp = minimax alpha beta(who start :: ai, depth, INT64 MIN, INT64 MAX);
11
12
                   gameborad_table[i][j] = '_';
13
                    if(tmp > best\_score){
14
                        best score = tmp;
15
                        set i = i;
16
                       set_j = j;
17
18
               }
19
           }
20
21
       if (set_i < number_of_fields && set_j < number_of_fields)
22
           gameborad table[set i][set j] = o;
23
24
```

4. Testy

Gra została przetestowana pod względem poprawności działania i wydajności.

4.1. Poprawność działania

Po rozegraniu wielu gier stwierdzono, że algorytm działa poprawnie, stara się wyszukiwać najlepsze ruchy, blokuje możliwości wygrania przez człowieka, najlepszą możliwością jest remis. Z obserwacji wynika, że już przy głębokości 1 nie człowiek nie jest w stanie wygrać z komputerem.

4.2. Wydajność

Aby gra przebiegała sprawie, dla danych rozmiarów planszy, zostały arbitralnie przydzielone maksymalne głębokości algorytmu:

Tablica 1: Zawierajaca czasy obliczania pierwszego ruchuchu algorytmu MiniMax dla danej wielkości planszy

Wielkość planszy	Głebokość maksymalna	Czas oczekiwania na pierwszy ruch [ms]
3	dowolna, algorytm jest w stanie	90
	szybko rozwinąć grę do samego końca	
4	5	1523
5	4	1816
6	3	480
7	3	1891
8	2	114
9	2	271
10	2	589

Zastosowanie większych głębokości dla danych rozmiarów planszy wiązało się z bardzo długim oczekiwaniem na ruch komputera w początkowej fazie gry. Wraz z każdym ruchem czas oczekiwania na odpowiedź komputera zmniejsza się.

5. Wnioski

- Algorytm MiniMax wraz z alfa-beta cięciami doskonale nadaje się do symulacji gracze w grze o sumie zerowej;
- Dzięki zastosowaniu alfa-beta cięć algorytm znacząco skraca czas działania, dzięki odcinaniu gałęzi niemających znaczenia dla rozwoju gry,
- Algorytm nawet na głębokości 1 jest w stanie skutecznie powstrzymać zwycięstwo człowieka, pozwalając maksymalnie na remis.